

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 37/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Lenčేశovou, Farská 50, Nitra, proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Tost 47/2021 z 30. augusta 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 a práv na osobnú slobodu podľa čl. 5 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej aj „napadnutý postup“, resp. „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie všeobecného súdu zrušiť, vec vrátiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na ďalšie konanie, pričom navrhuje ústavnému súdu prikázať tomuto súdu, aby bol prepustený z väzby na slobodu. Sťažovateľ ďalej navrhuje priznať mu finančné zadost'učinenie 20 000 eur a trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, ako aj jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ bol uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“) č. k. 3 Tp 3/2020 z 3. apríla 2020 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Uznesením špecializovaného súdu č. k. 3 Tp 5/2020 zo 7. októbra 2020 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 40/2020 zo 14. októbra 2020 boli u sťažovateľa zmenené dôvody väzby [(§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]. Lehota väzby v prípravnom konaní bola niekoľkokrát predĺžená.

4. Uznesením špecializovaného súdu č. k. 3 Tp 3/2020 z 11. decembra 2020 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 3 Tost 54/2020 z 21. decembra 2020 bolo rozhodnuté o predĺžení lehoty väzby sťažovateľa do 1. apríla 2021.

5. Uznesenie špecializovaného súdu č. k. 3Tp 3/2020 z 15. marca 2021 v časti predĺženia lehoty väzby do 1. júla 2021 bolo v tejto časti zrušené uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 14/2021 z 23. marca 2021, ktorým bola lehota väzby sťažovateľovi predĺžená do 1. septembra 2021.

6. Dňa 3. augusta 2021 bola na sťažovateľa podaná obžaloba pre pokračovací obzvlášť závažný zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 až 3 Trestného zákona v bodoch 1 až 9 a 19 až 93 obžaloby a pre pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom v bodoch 1 až 9, 19 až 34 a 36 až 93 obžaloby. Keďže sťažovateľ a ďalší spoluobvinení sa nachádzali v tom čase vo väzbe, špecializovaný súd musel nariadiť neverejnú zasadnutie, na ktorom musel rozhodnúť postupom podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku o ich väzbe.

7. Uznesením špecializovaného súdu č. k. 9 T 10/2021 z 18. augusta 2021 sudca pre prípravné konanie rozhodol tak, že sťažovateľa ponechal vo väzbe a túto nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažovateľ bol vypočutý a vo výpovedi uviedol, že neexistuje priamy alebo nepriamy dôkaz proti jeho osobe o tom, že by sa stal skutok, ako je opísaný v uznesení o vznesení obvinenia a v obžalobe. Všetky prevody peňazí boli bezhotovostné a sú zadokumentované. Jeho obhajcovia uviedli, že vyšetrovaním sa nepotvrdili podklady pre vznesenie obvinenia pre pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti. Poukázali na písomne uzavreté zmluvy o pôžičke, následné bankové prevody na účet a k tomuto vyhotovený znalecký posudok, z ktorých dôkazov vyplýva, že nešlo o nelegálnu aktivitu a pôžičky boli riadne zaúčtované. Ide teda len o konštrukciu legalizácie príjmu z trestnej činnosti. K dôvodnosti väzby uviedli, že závažnosť trestného činu sama osebe nemôže odôvodňovať dlhšie trvajúcu väzbu a musia pristúpiť ďalšie dôvody uvedené vo vnútroštátnych predpisoch, čo v jeho prípade nenastalo. Preto by mal byť prepustený na slobodu. Všetky účty spoločnosti [REDAKOVANÉ], sú zaistené, sťažovateľ nemá dispozičné právo nakladať s majetkom spoločnosti, nemá prístup k účtom a nemá v páchaní trestnej činnosti možnosť pokračovať.

8. Proti uzneseniu podal sťažovateľ prostredníctvom svojej obhajkyne sťažnosť, ktorú najvyšší súd napadnutým uznesením zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že všetky formálne podmienky pre sťažovateľa (a ďalších spoluobvinených) pre ponechanie vo väzbe podľa § 71, § 76 ods. 2 a 6 písm. c), ako aj § 192 ods. 4 a § 238 ods. 4 Trestného poriadku boli rešpektované. Podľa napadnutého uznesenia z vykonaného dokazovania nevyplynuli žiadne také skutočnosti, ktoré by smerovali k zásadnému oslabeniu dôkaznej situácie, naopak, hlavne vo vzťahu ku korupcii na Poľnohospodárskej platobnej agentúre (ďalej „PPA“) sa podozrenia ešte prehĺbili. Obava z pokračovania v trestnej činnosti je podľa najvyššieho súdu u sťažovateľa a ďalších väzobne stíhaných osôb (spoluobvinených) daná hlavne rozsahom, závažnosťou, sofistikovanosťou a dlhodobosťou páchanej trestnej činnosti. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd vo vzťahu ku sťažovateľovi a Ing. [REDAKOVANÉ] poukázal na svedecké výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], Ing. [REDAKOVANÉ], Ing. [REDAKOVANÉ], otca a syna [REDAKOVANÉ], Ing. [REDAKOVANÉ], Ing. [REDAKOVANÉ], Ing. [REDAKOVANÉ], Ing. [REDAKOVANÉ], JUDr. [REDAKOVANÉ], JUDr. [REDAKOVANÉ] a Ing. [REDAKOVANÉ]. Podľa napadnutého uznesenia je dôvodnosť väzby sťažovateľa daná tiež tým, že po prepustení z väzby by

mohol pokračovať v trestnej činnosti na obdobnom princípe ako predtým s inými spoločnosťami. Ohľadom jeho námietok, že uznesením sudcu pre prípravné konanie zo 7. októbra 2020 bol zamietnutý návrh prokurátora na skutkové rozšírenie dôvodov väzby podľa § 76 ods. 8 Trestného poriadku, najvyšší súd uviedol, že tento argument je pravdivý, avšak takýto návrh súd považoval za nadbytočný, keďže postup podľa tohto ustanovenia môže mať význam len z pohľadu trvania lehoty väzby podľa § 76 ods. 6 písm. c) Trestného poriadku, z čoho vyvodil, že vo väzbe je sťažovateľ aj za jeho údajné legalizačné aktivity (pozri bližšie s. 16 uznesenia najvyššieho súdu, pozn.).

II. Argumentácia sťažovateľa

9. Proti postupu a napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namietané porušenie základných práv garantovaných ústavou, resp. práv vyplývajúcich z dohovoru argumentuje tým, že:

a) odôvodnenie uznesenia špecializovaného súdu č. k. 9 T 10/2021 z 18. augusta 2021 a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je nedostatočné, pretože sa najvyšší súd buď vôbec alebo len čiastočne vysporiadal s jeho sťažnostnými námietkami k materiálnym dôvodom jeho väzby, ako aj s dôvodmi jej predĺženia. Vo vzťahu k tejto námietke poukazuje na výpovede viacerých svedkov, ktorí ho nijako neusvedčujú z tejto trestnej činnosti;

b) rovnako ani najvyšší súd nevyprodukoval žiadne usvedčujúce dôkazy, čo i len náznakom svedčiace v neprospech sťažovateľa. Ním uvádzané výpovede svedkov spomínaných v bode 8 sa sťažovateľa netýkajú a zo žiadnej trestnej alebo podozrivej činnosti ho neusvedčujú;

c) vo vzťahu k materiálnym dôvodom väzby špecializovaný súd považoval za usvedčujúcu výpoveď spoluobvineného [REDAKOVANÉ], ktorý sa vyjadril, že sťažovateľa osobne nepozná, nikdy sa nestretli, rovnako nevedel nič uviesť vo vzťahu k jeho údajnej korupcii;

d) [REDAKOVANÉ] bol a aj v súčasnom štádiu je jediným usvedčujúcim obvineným (jediným tzv. kajúcnikom) voči osobe sťažovateľa. Vo vzťahu k dôvodom väzby je však potrebné zdôrazniť, že jeho výpoveď sa nikdy nezmenila (bol naposledy vypočutý 13. apríla 2021), pričom sa nevyjadril konkrétne ani k jednému zo skutkov, neoznačil ani jedného zo žiadateľov, za ktorého by dal sťažovateľovi vo funkcii výkonného riaditeľa PPA úplatok. Rovnako sa nevedel vyjadriť k jednotlivým skutkom, ktoré sú sťažovateľovi kladené za vinu, a teda sporná je otázka o výške spôsobenej škody, čím sa stáva otáznou i právna kvalifikácia, resp. nadkvalifikácia trestného činu v sadzbe 10 – 15 rokov. Taktiež objem spôsobenej škody mal podľa neho spolu 3 milióny eur, avšak v čase rozhodovania o väzbe sťažovateľ mal vznesené obvinenie za prijímanie úplatku v sume 1,1 milióna eur, pričom na druhej strane mal legalizovať príjmy z trestnej činnosti v objeme 3,5 milióna eur. Nezrovnalosti vo výške škody sa neodstránili doteraz a tak dlhotrvajúcej väzbe výpoveď jediného kajúcnika voči osobe sťažovateľa nestačí v súlade s európskou judikatúrou na jeho ďalšie väzobné stíhanie. Paradoxne práve výpoveďou jediného kajúcnika došlo k oslabeniu dôvodného podozrenia trestného činu kvalifikovaného podľa § 329 ods. 1 až 3 Trestného zákona súčasne k oslabeniu materiálnych podmienok väzby, čo je plne v rozpore s napadnutým uznesením sťažnostného súdu, ktorý opätovne poukazuje na predchádzajúci rozsah a obsah dokazovania bez reflexie na vývoj dôkaznej situácie a prehliada, resp. doslova ignoruje námietky sťažovateľa

k materiálnym dôvodom väzby. Sťažnostný súd v napadnutom uznesení v prevažnej časti iba prepisuje návrh prokuratúry, stanoviská obvinených a ich obhajcov, uvádza zákonné a aplikačné citácie, avšak bez akejkoľvek individualizácie rozhodnutia vo vzťahu k osobe sťažovateľa, navyše bez reakcie na jeho relevantné obhajobné argumenty, čím zásadným spôsobom porušuje právo sťažovateľa na obhajobu;

e) napokon od 1. júla 2021 sa vo väzbe nachádzal sťažovateľ bez legitímneho právneho titulu, pretože už v samotnej sťažnosti proti uzneseniu špecializovaného súdu č. k. 9 T 10/2021 z 18. augusta 2021 informoval sťažnostný súd o skutočnosti, že námietky týkajúce sa nedostatočného odôvodnenia uznesenia a z toho vyplývajúcej arbitrárnosti vydaného uznesenia sú obsahom ústavnej sťažnosti proti uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 14/2021 z 23. marca 2021, ktorá je vedená pod sp. zn. II. ÚS 288/2021 a do väzby bol vzatý nezákonným uznesením, ktoré nebolo možné domnelým novým právnym titulom väzby konvalidovať.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na osobnú slobodu, základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a taktiež práv na osobnú slobodu a bezpečnosť a spravodlivé súdne konanie garantovaných dohovorom, a to postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

14. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k určitému procesnému postupu, respektíve k prijatiu konkrétneho meritórneho alebo procesného rozhodnutia, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto

interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Rozhodnutia všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené skutkové a právne závery, respektíve zvolený procesný postup boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie konkrétneho základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

15. Ústavný súd pripomína, že v prípadoch namietajúcich porušenie základného práva na osobnú slobodu je obzvlášť zdržanlivý. Ústavný súd musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02).

16. Do obsahu právomoci ústavného súdu teda v zásade nepatrí preskúmať postup (hodnotenie) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby, resp. na predĺženie lehoty trvania väzby. Tento postup môže preskúmať len opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov (IV. ÚS 83/03), čo sa aj v danej veci stalo.

17. Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98).

18. Ústavný súd už vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy o práve na súdnu ochranu (porovnaj napr. I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, III. ÚS 135/04, IV. ÚS 397/2010). Obdobne vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu pri akomkoľvek rozhodovaní o väzbe v intenciách § 72 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku nemôže dôjsť k porušeniu práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to aj z toho dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na stabilnú rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej osobnú slobodu chráni čl. 5 dohovoru

(napr. rozsudok ESLP de Wilde et al. v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 – § 77 etc.). Možno zhrnúť, že čl. 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces. Tento článok dohovoru sa teda zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (I. ÚS 417/2018).

19. Ústavne konformné uplatnenie zabezpečovacieho (nie sankčného) inštitútu väzby je determinované aj existenciou konkrétnych skutočností, ktoré svojou podstatou musia dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie tohto zabezpečovacieho inštitútu. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (porovnaj napr. I. ÚS 31/2010, II. ÚS 349/2013, III. ÚS 271/07, IV. ÚS 361/09). V naznačených súvislostiach ústavný súd zdôrazňuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti z jej obsahu, a taktiež ani z obsahu jej príloh neidentifikoval také námietky, ktoré by sa vzťahovali na nesplnenie formálnych a materiálnych podmienok väzby vyplývajúcich z § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

20. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sa preto ústavný súd pridržiaval rozsahu svojho prieskumu vymedzeného priamo sťažovateľom, či namietaným procesným postupom a napadnutým uznesením najvyšší súd sa riadne vysporiadal s námietkami sťažovateľa a či je napadnuté uznesenie ústavnoprávne udržateľné.

21. Ako vyplýva z prvostupňového rozhodnutia špecializovaného súdu na s. 12 odkazujúceho na iné rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 14/2021 z 23. marca 2021 k sťažovateľovi, ktorým predĺžil lehotu trvania väzby, je uvedené, že kauza Dobytkár patrí k najväčšej korupčnej kauze v dejinách Slovenska. Podstata podozrení z trestnej činnosti – korumpovanie pri rozdeľovaní eurofondov z PPA, vyplýva z dosiaľ vykonaných dôkazov, najmä výsluchov svedkov a tiež z výsluchov spoluobvinených. Nemožno tiež opomenúť doteraz zabezpečené listinné dôkazy, ktoré v rámci výsluchov jednotliví svedkovia vydávali, a listinné dôkazy zabezpečené z PPA, výpisy z účtov fyzických a právnických osôb. Títo svedkovia ako samostatne hospodáriaci roľníci alebo štatutári obchodných spoločností sa v minulosti neúspešne uchádzali o poskytnutie nenávratných finančných príspevkov, ktoré žiadosti boli kvôli formálnym nedostatkom neúspešné, aby ich následne skontaktoval (zvyčajne) MVDr. [REDAKOVANÉ] s tým, že im za províziu cca 15 – 20 % z výšky príspevku (hlavne) prostredníctvom spoločnosti [REDAKOVANÉ] poskytne konzultácie po úhrade tejto provízie a budú ich žiadosti na PPA vyhodnotené ako úspešné a príspevok im bude priznaný.

22. Najvyšší súd pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu špecializovaného súdu, ktorého argumenty zhrnul na s. 3 a s. 4, poukázal na výpoveď svedka JUDr. [REDAKOVANÉ] z 22. júna 2021, ktorý „tuší“, že na PPA bola korupcia, a vo vzťahu k možným legalizačným aktivitám aj na výpoveď svedka Dr. [REDAKOVANÉ]. Svedok Ing. [REDAKOVANÉ] 2. júla 2021 vypovedal k okolnostiam vstupu spoločnosti [REDAKOVANÉ], a. s., manželov [REDAKOVANÉ], do spoločnosti [REDAKOVANÉ] v súvislosti s projektom [REDAKOVANÉ]. Na základe uvedeného najvyšší súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania nevyplynuli žiadne také skutočnosti, ktoré by smerovali k zásadnému oslabeniu dôkaznej situácie, naopak, hlavne (ale nielen) vo vzťahu ku korupcii na PPA sa podozrenia ešte prehĺbili.

23. Najvyšší súd súčasne zdôraznil, že v predmetnej veci aj v tomto štádiu konania existuje dostatok podkladov, na ktorých je založená existencia materiálnych podmienok väzby. Vyplýva to z dosiaľ zadovaných listinných dôkazov, ktoré vydali v rámci svojich výsluchov jednotliví svedkovia, ale tiež z listinných dôkazov zabezpečených z PPA, ako aj zo zabezpečených výpisov z účtov fyzických a právnických osôb. Svoje opodstatnenie majú aj skutočnosti, ktoré vo vzťahu k sťažovateľovi uviedol spoluobvinený [REDAKOVANÉ], ktorý mu mal odovzdávať pomernú časť finančných prostriedkov, pochádzajúcich z korupčnej trestnej činnosti. Interesantná je najmä suma finančných prostriedkov, ktoré mal odovzdať sťažovateľovi, ktorá sa z hľadiska svojho objemu približuje sume, ktorú mal sťažovateľovi požičať spoluobvinený [REDAKOVANÉ]. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani skutočnosti týkajúce sa následného spôsobu nakladania s takto požičanými finančnými prostriedkami zo strany sťažovateľa v súvislosti s aktivitami spoločnosti [REDAKOVANÉ] vo vzťahu k spoločnosti [REDAKOVANÉ].

24. K dôvodom preventívnej väzby sa najvyšší súd vyjadril na s. 15, kde odkázal na skoršie právne závery najvyššieho súdu, na ktorých sa pre krátkosť času nič zásadné zmeniť nemohlo, a uviedol, že obava z pokračovania v trestnej činnosti je daná hlavne rozsahom, závažnosťou, sofistikovanosťou a dlhodobosťou údajne páchanej trestnej činnosti, a odkázal v tomto smere aj na konkrétnu judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej ani opakovanie skutočností, ktoré odôvodňujú trvanie väzby, neznižuje ich relevanciu, pokiaľ súd preskúmaním všetkých okolností prípadu dospel k záveru o ich pretrvávajúcej existencii.

25. Z uvedeného vyplýva, že aj keď niektorí uvádzaní svedkovia priamo možno neusvedčujú sťažovateľa z trestnej činnosti, na druhej strane však ani jeho tvrdenie, že len jeden spoluobvinený ho z nej usvedčuje, ako vyplýva z napadnutého uznesenia, tiež neobstojí. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na vyjadrenie spoluobvineného Ing. [REDAKOVANÉ] (zápisnica o výsluchu 10. augusta 2021 vo veci Rvp 2329/2021, ktorý síce popiera spáchanie skutku podľa uznesenia o vznesení obvinenia, že mal od sťažovateľa prevziať peňažné prostriedky 1 377 953,34 eur a tieto následne legalizovať, ale súčasne z neho vyplýva, že toto tvrdenie je podporené výpoveďou svedka Ing. [REDAKOVANÉ]).

26. K existujúcemu dôvodu väzby najvyšší súd tiež vzal do úvahy aj skutočnosti vyplývajúce z výsluchov svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Tieto výpovede v kontexte výpovede už spomínaného svedka [REDAKOVANÉ] nasvedčujú nielen prepojeniu Ing. [REDAKOVANÉ] na osoby z prostredia rezortu pôdohospodárstva a Policajného zboru, ale nasvedčujú aj tomu, že finančné prostriedky, ktoré mal od [REDAKOVANÉ] prevziať sťažovateľ, mali byť určené práve pre tohto obvineného, ktorý ich následne mal vložiť do mechanizmu legalizácie účelových finančných tokov vytvorených [REDAKOVANÉ].

27. Na základe existencie rôznych vzťahov, ktoré vyplývajú z obsahu spisu, bolo možné, aby sa finančné prostriedky z korupčnej trestnej činnosti, ktoré mal Ing. [REDAKOVANÉ] prevziať od sťažovateľa, dostali (formou hotovostných vkladov [REDAKOVANÉ] a súvisiacich finančných transakcií – prevod akcií spoločnosti [REDAKOVANÉ]) do toku následne realizovaných finančných operácií uskutočňovaných [REDAKOVANÉ] a spoločnosťou [REDAKOVANÉ], výsledkom ktorých bolo poskytnutie pôžičiek sťažovateľovi (ktorý je personálne prepojený tak

s Ing. [REDAKOVANÉ], ako aj s Ing. [REDAKOVANÉ], pozri uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Tost 31/2021 zo 16. júna 2021).

28. Sťažovateľ považuje výpoveď tzv. kajúcnika za jediného usvedčujúceho obvineného voči jeho osobe. K tomu ústavný súd uvádza, že toto tvrdenie je zavádzajúce (vyplýva to už z uvedených záverov najvyššieho súdu), ale aj keby sa táto domnienka ukázala ako pravdivá, ústavný súd *hic en nunc* akcentuje, že k predmetnej právnej problematike existuje ustálená a podrobne vyprecizovaná judikatúra ústavného súdu (rozhodnutie č. k. III. ÚS 758/2006 z 8. novembra 2016, uverejnené v ZNaU pod č. 53/2006), ako i EŠLP (rozhodnutia vo veciach Atanasov proti Bulharsku, z 3. 3. 2009, č. 20309/02, Cornelis proti Holandsku, z 25. 5. 2004, č. 994/03; Lorse proti Holandsku, z 27. 1. 2004, č. 44484/98; Verhoek proti Holandsku, z 27. 1. 2004, č. 54445/00), ktorá umožňuje odsúdenie páchatel'a, ktoré je založené v určujúcej miere práve na výpovedi takéhoto svedka. Tieto závery sa premietli už aj do judikatúry rozhodnutí najvyššieho súdu v iných trestných veciach (uznesenia najvyššieho súdu č. k. 2 Tdo V 11/2021 zo 17. mája 2021 a č. k. 1 Tost 14/2021 z 1. júna 2021, pozn.).

29. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu preto konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k zákonom predpokladaným dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcimi súdmi s dôsledkom porušenia základných práv podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru. Skutočnosti, ktoré konajúce súdy prezentovali ako dôvody podporujúce preventívnu väzbu, sa nejavia ústavnému súdu ako vágne a nepresvedčivé, práve naopak, hodnotí ich ako dostatočne konkrétne a zároveň výpovedné. Podľa názoru ústavného súdu sú primeraným zdôvodnením potreby väzobného stíhania sťažovateľa, a ako už ústavný súd uviedol, pre nedostatok ústavnej a zákonnej právomoci mu neprislúcha skúmať danosť zákonných dôvodov trvania väzby u sťažovateľa ani dopĺňať, rozvíjať či inak „vylepšovať“ odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

30. Možno teda uzavrieť, že po preskúmaní obsahu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu o väzbe v kontexte argumentov sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na štádium trestného konania (po podaní obžaloby, na ktorých založil opodstatnenosť dôvodov väzby), možno jeho rozhodnutie považovať za legitímne, vyhovujúce požiadavkám zákonnosti väzby a ako také aj za ústavne akceptovateľné.

31. V závere k námietke sťažovateľa v bode 9 písm. e) ústavný súd poznamenáva, že jadrom ústavnej sťažnosti bola skutočnosť, že v čase konania a rozhodovania špecializovaného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, resp. o žiadosti prokurátora o jej predĺženie (teda 12. a 15. marca 2021), uznesenie o vznesení obvinenia (rozsiahlym rozšírením obvinenia) z 8. marca 2021 nebolo sťažovateľovi ešte doručené a o jeho existencii sa dozvedel až po vyhlásení uznesenia špecializovaného súdu 15. marca 2021 z ústneho odôvodnenia, Keďže však uvedený nezákonný postup špecializovaného súdu bol súčasne konvalidovaný napadnutým uznesením najvyššieho súdu už po podaní obžaloby, nemôže ústavný súd do tohto procesu opätovne vstupovať.

32. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd tak dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základných práv podľa ústavy a práv podľa

dohovoru, ktorých porušenie namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení.

33. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti postupu a napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu